

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa Polskiej Telefonii Cyfrowej Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej
z udziałem TK T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.
o zmianę umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 3 października 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 czerwca 2012 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na rzecz Polskiej Telefonii Cyfrowej Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 12 czerwca 2012 r., oddalił apelację Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 22 sierpnia 201 r., w sprawie z odwołania Polskiej Telefonii Cyfrowej S.A. z/s w W. (powód) od decyzji Prezesa Urzędu z dnia 13 lipca 2009 r.

Powyższą decyzją Prezes Urzędu zmienił postanowienia umowy o połączeniu sieci i wzajemnych rozliczeniach zawartą między powodem a Telekomunikacją K. Sp. z o.o. (zainteresowany) w ten sposób, że ustalił stawki

rozliczeniowe za ruch zakańczany w sieci mobilnej powoda na kwotę 0,1677 zł od dnia 7 sierpnia 2009 r.

Powód zaskarżył powyższą decyzję odwołaniem w całości. Sąd Okręgowy ustalił, że zaskarżoną decyzją Prezes Urzędu zmienił postanowienia umowy między powodem a zainteresowanym w zakresie stawki za zakańczanie połączenia w sieci powoda w sposób zgodny z harmonogramem zmiany stawek, jaki wynikał dla powoda z decyzji MTR, tj. decyzji z dnia 22 października 2008 r. Sąd Okręgowy uznał odwołanie powoda za zasadne z następujących powodów. Po pierwsze, Prezes Urzędu naruszył art. 15 pkt 3 i art. 16 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego udostępniając do konsultacji projekt decyzji o innym zakresie (węższym) niż zaskarżona decyzja. W ten sposób Prezes Urzędu nie przeprowadził w odniesieniu do zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji postępowania konsultacyjnego. Po drugie, z uwagi na znany Sądowi z urzędu fakt prawomocnego uchylecia decyzji MTR, Prezes Urzędu naruszył art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 30 Prawa telekomunikacyjnego. Zaskarżona decyzja ma charakter konstytutywny i wywołuje skutki *ex nunc*, jednakże przy rozpoznawaniu odwołania sąd zobowiązany jest uwzględnić stan rzeczy istniejący w dacie zamknięcia rozprawy. Oznacza to, że brak jest obecnie podstawy faktycznej do stosowania w umowach między powodem a zainteresowanym stawek określonych w decyzji MTR. Z treści uzasadnienia decyzji wynika zaś, że podstawą faktyczną rozstrzygnięcia w zakresie stawek było wejście do obrotu prawnego nieprawomocnej decyzji MTR.

Oddalając apelację Prezesa Urzędu od wyroku Sądu Okręgowego, Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę, że zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja ustala stawki z tytułu zakańczania połączeń głosowych w publicznej ruchomej sieci telefonicznej powoda na poziomie wynikającym z obowiązków nałożonych na powoda na podstawie decyzji MTR. Wynika to zarówno z sentencji decyzji, jak i jej uzasadnienia. Decyzja MTR obowiązywała w dacie wydania decyzji zaskarżonej w niniejszej sprawie. Następnie została jednak uchylona na etapie postępowania sądowego. Uchylenie takiej decyzji powoduje skutek *ex nunc*, co oznacza, że brak było podstawy faktycznej do wydania zaskarżonej decyzji. Sąd rozstrzygający sprawę jest zaś obowiązany brać pod uwagę stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, czyli stan w którym zaskarżona decyzja ustala stawki z tytułu

zakańczania połączeń głosowych w publicznej ruchomej sieci telefonicznej powoda wyłącznie na podstawie nieistniejącej już decyzji MTR, bez przytoczenia analizy kosztów prowadzącej do takich właśnie ustaleń.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Prezes Urzędu powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości interpretacyjne.

W zakresie dotyczącym art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Prezes Urzędu powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia problem, czy w świetle brzmienia przepisu art. 479⁶⁴ § 2 k.p.c. uzasadnione jest przyjęcie poglądu, że prawomocne uchylene przez sąd powszechny decyzji Prezesa Urzędu zobowiązującej przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do dostosowania stawki z tytułu zakańczania połączeń głosowych w jego publicznej sieci telefonicznej do określonego w tej decyzji poziomu, z uwagi na to, że nie zostało przeprowadzone postępowanie konsultacyjne, o którym mowa w art. 15 pkt 3 Prawa telekomunikacyjnego, ma skutek *ex tunc*, czy też skutek *ex nunc*?

W zakresie dotyczącym art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Prezes Urzędu podnosi, że należy wyjaśnić, czy w sprawach z odwołań od decyzji Prezesa Urzędu w rozumieniu art. 206 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego za podstawę Sąd za podstawę orzekania powinien uznać stan faktyczny i prawny z chwili orzekania, czy też chwili wydania decyzji.

Powód w odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezesa Urzędu wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sformułowane przez Prezesa Urzędu zagadnienie prawne nie odnosi się do problemów prawnych występujących w niniejszej sprawie. Analogicznie, jak w

postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2013 r., III SK 8/13, zagadnienie to nawiązuje wprost do zapastrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Jednakże kwestia, czy uchylenia decyzji Prezesa Urzędu, takiej jak decyzja MTR, wywołuje skutki *ex nunc* czy *ex tunc* nie ma znaczenia dla ewentualnego rozstrzygnięcia o prawidłowości zaskarżonego wyroku. Orzeczenie to opiera się bowiem na założeniu, zgodnie z którym uchylenia decyzji MTR wpływa bezpośrednio na postępowanie sądowe z odwołań od późniejszych decyzji Prezesa Urzędu, w których Prezes Urzędu ukształtował stosunki umowne między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w oparciu o obowiązki nałożone na powoda we wcześniejszej decyzji. Ten problem prawny stanowi zaś odpowiednik problemu decyzji zależnej, a nie skuteczności *ex tunc* albo *ex nunc* uchylenia decyzji Prezesa Urzędu.

Natomiast w kwestii potrzeby wykładni art. 316 § 1 k.p.c. i stosowania tego przepisu w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej Sąd Najwyższy wypowiadał się już kilkakrotnie (por. w szczególności wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., III SK 55/10 oraz z dnia 7 lipca 2011 r., III SK 52/10). Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2013 r., III SK 63/12 z dotychczasowego orzecznictwa wynika konieczność uwzględnienia przy stosowaniu art. 316 § 1 k.p.c. specyfiki tych spraw. Spór między przedsiębiorcą a regulatorem dotyczy legalności i celowości (zasadności) wydanej przez Prezesa Urzędu decyzji, zaś zadaniem Sądu orzekającego w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu jest udzielenie ochrony prawnej przedsiębiorcy wnoszącemu odwołanie poprzez weryfikację decyzji Prezesa Urzędu w zakresie wskazanym w odwołaniu (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2013 r., III SK 36/12 oraz z dnia 18 maja 2012 r., III SK 37/11). Cezurę dla ustalenia stanu faktycznego sprawy, rozumianego jako stan i problemy funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego, które ma sanować interwencja regulatora, stanowi data wydania decyzji. Analogicznie przedstawia się kwestia stanu prawnego, według którego oceniana jest legalność i celowość decyzji, chyba że z przepisów przejściowych wynikają odmienne unormowania w tym zakresie. Dostrzegana przez Sąd Najwyższy specyfika spraw z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej, w których to sprawach większość decyzji Prezesa Urzędu

kształtujących stosunki cywilnoprawne między uczestnikami rynku korzysta z rygoru natychmiastowej wykonalności pomimo zaskarżenia decyzji do sądu, nie stoi w żaden sposób na przeszkodzie uwzględnianiu w toku postępowania sądowego uchylecia decyzji Prezesa Urzędu, na podstawie której kształtowane są obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w kolejnych decyzjach, w sytuacji gdy do uchylecia decyzji doszło z powodów rzutujących na dopuszczalność lub prawidłowość ukształtowania obowiązków regulacyjnych w pierwotnej decyzji, na której z kolei bazują decyzje późniejsze.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 108 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w związku z § 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).